

Dôvodová správa :

Materiál „Vyhodnotenie nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Piešťany“ za uplynulý rok je pravidelne spracovávaný a predkladaný na rokovanie poslancom Mestského zastupiteľstva mesta Piešťany za účelom informovania o aktuálnom stave nakladania s odpadmi.

Prvé vyhodnotenie nakladania s odpadmi bolo spracované v roku 2007. Od tohto obdobia bol materiál pravidelne dopĺňaný o informácie na základe uznesení Komisie pre životné prostredie a Mestského zastupiteľstva.

Cieľom vypracovaného materiálu je vyhodnotenie nakladania s odpadmi za rok 2019 v nasledovnom členení :

- analýza vyprodukovaných druhov odpadov a ich množstvá
- prehľad o spôsobe zhodnocovania a zneškodňovania odpadov
- prehľad o vynaložených nákladoch na zabezpečenie zberu, prepravy a uloženia odpadov

Pre porovnanie nákladov a množstva vyprodukovaných odpadov uvádzame údaje za obdobie posledných piatich rokov.

Súčasťou materiálu sú aj informácie o:

- aktivitách v oblasti odpadového hospodárstva v roku 2019
- cieľoch v oblasti odpadového hospodárstva v roku 2020

1. Problematika odpadového hospodárstva mesta Piešťany

Pri riešení odpadového hospodárstva na území mesta Piešťany je potrebné prihliadať na skutočnosť, že produkcia odpadu predstavuje nielen ekologický, ale aj ekonomický rozmer. Zároveň je zrejmé, že nakladanie s odpadmi nepredstavuje zdroj zisku, ale pomáha skvalitňovať životné prostredie obyvateľov, zlepšovať stav krajiny za pomoci prísnych podmienok a pravidiel, ktoré je potrebné pri týchto činnostiach rešpektovať. Komunálna sféra je základom tvorby odpadov, kde každodenný život v konzumnej spoločnosti a s rastom životnej úrovne žiaľ prináša fakt vzniku odpadov a problematiku ich následnej likvidácie. Záujmom mesta Piešťany je vytvárať pre svojich obyvateľov vhodné podmienky na zapojenie sa do systému zberu komunálnych a drobných stavebných odpadov, zdokonaľovanie systému triedeného zberu odpadov, zvyšovanie množstva vytriedených komodít a znižovanie množstva komunálnych odpadov ukladaných na skládky odpadov.

2. Legislatívne opatrenia na zabezpečenie správneho nakladania s odpadmi

Za komplexné nakladanie s komunálnymi odpadmi, vrátane zhodnocovania a zneškodňovania odpadov je zodpovedné mesto, ktoré je povinné prihliadať na základné princípy riadenia odpadového hospodárstva :

- a) predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich tvorbu
- b) zhodnocovať odpady recykláciou, opätovným použitím alebo inými procesmi umožňujúcimi získavanie druhotných surovín
- c) využívať odpady ako zdroj energie
- d) zneškodňovať odpady spôsobom neohrozujúcim zdravie ľudí a nepoškodzujúcim životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

Súčasný právny rámec, ktorý vymedzuje povinnosti obcí a miest, je špecifikovaný v nasledovných zákonoch a príslušných vyhláškach :

- *Zákon č.79/2015 Z. z. o odpadoch*
- *Vyhláška MŽP SR č.365/2015, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov*
- *Vyhláška MŽP SR č.366/2015 o evidencnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti*
- *Vyhláška MŽP SR č.371/2015, ktorou sa vykonávajú ustanovenia zákona o odpadoch*
- *Vyhláška MŽP SR č.373/2015 o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov*
- *Zákon č.582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne a drobné stavebné odpady*
- *Zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.*

Mesto Piešťany nakladá s odpadmi na svojom území v zmysle ustanovení Všeobecne záväzného nariadenia mesta Piešťany o odpadoch č. 15/2019.

V zmysle ustanovení zákona č.79/2015 Z. z. o odpadoch má **mesto povinnosť**:

- zaviesť vhodný systém zberu odpadov, zabezpečením zberu a prepravu zmesového komunálneho odpadu vznikajúceho na jeho území na účely jeho zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade so zákonom o odpadoch, vrátane zabezpečenia zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu zmesového komunálneho odpadu v meste
- zabezpečiť vykonávanie triedeného zberu jedlých olejov a tukov z domácností a biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov,
- zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre papier, plasty, kovy, sklo a viacvrstvové tetrapakové obaly najmenej v rozsahu

- vyplývajúcom z požiadaviek ustanovených na triedený zber komunálnych odpadov, v rámci zavedeného systému zberu odpadov, vrátane zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v meste,
- zabezpečiť priestor, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov v rámci triedeného zberu (vrátane odpadov z obalov a neobalových výrobkov),
 - podľa potreby, najmenej dvakrát do roka, uskutočniť zber a prepravu objemných odpadov a oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu z domácností s obsahom škodlivých látok na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia,
 - upraviť zmluvne spôsob a podmienky zberu odpadov so zberovou spoločnosťou, ktorá má na vykonávanie predmetnej činnosti oprávnenie a požadované súhlasy od orgánov štátnej správy,
 - vykonávať kontroly plnenia povinností pôvodcov odpadov, požadovať informácie o nakladaní s odpadom na jeho území,
 - ukladať pokuty za priestupky za nepovolené nakladanie s odpadmi na úseku odpadového hospodárstva,
 - povinnosť zaviesť a zabezpečovať vykonávanie triedeného zberu komunálneho odpadu pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad.

3. Analýza odpadového hospodárstva

Analýza odpadového hospodárstva predstavuje informácie o nakladaní s komunálnymi odpadmi a ich vytriedenými zložkami, ktoré vznikli na území mesta Piešťany za rok 2019. Predkladá prehľad o celkovom množstve vyprodukovaných odpadov, a tiež o výške nákladov potrebných na zabezpečenie služieb v oblasti odpadového hospodárstva (zber, preprava, zhodnotenie a zneškodnenie odpadov).

V roku 2019 sme zaznamenali zvýšenie produkcie celkového množstva komunálnych odpadov a tým aj zvýšenie vytriedených odpadov, kde percento separácie dosiahlo hodnotu **33 %**. Údaje uvádzame v tabuľke č.1. K zvýšeniu množstva vytriedeného odpadu prispelo zvýšenie množstva odpadov z kovov a elektroodpadu, vyzbieraných v zariadeniach na zber odpadu, ktoré majú s mestom uzatvorenú zmluvu (Kovošrot Belica, s.r.o. a Výkupňa Environment, s.r.o.) a ohlasujú nám množstvá vyzbieraných komunálnych odpadov od občanov.

Tabuľka č.2 uvádza množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov po vyčlenení biologicky rozložiteľných odpadov pre porovnanie percenta separácie.

V tabuľke č.3 uvádzame percentuálny podiel piatich základných separovaných zložiek (papier, plasty, sklo, kovy a tetrapaky) z celkového množstva vyprodukovaných komunálnych odpadov z dôvodu lepšej prehľadnosti percentuálneho podielu najzberanejších zložiek.

Podľa tabuľky č.4 sme u niektorých odpadov podľa pôvodu ich vzniku zaznamenali zníženie, u iných nepatrné zvýšenie ich množstva, okrem odpadu z prevádzky Zberné stredisko, ktorého množstvo sa znížilo. Na jeho produkciu mali vplyv odstraňovanie nepovolených skládok odpadov a veľkoobjemových odpadov zo stanovišť zberných nádob na sídliskách a z verejných priestranstiev mesta, taktiež zber veľkoobjemových odpadov počas jarných a jesenných zberov.

V tabuľke č.5 uvádzame údaje o vytriedených komoditách a ich odberateľoch, ktorí odovzdali odpad oprávneným spoločnostiam na ďalšie zhodnotenie.

V roku 2016 sa začal vyberať poplatok za uloženie drobného stavebného odpadu v prevádzke Zberné stredisko vo výške 0,015 €/kg, údaje o príjmoch a množstvách uloženého drobného stavebného odpadu uvádzame v tabuľke č. 6.

Tabuľka č.1 Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov v tonách (2015 - 2019)

Zberový rok	Celkové množstvo	Priemer na 1 ob.	Skládkované množstvo	Priemer na 1 ob.	Separované množstvo	Priemer na 1 ob.	Percento separácie
2015	17 071	0,60	11 611	0,40	5 460	0,19	32
2016	16 689	0,59	11 687	0,41	5 002	0,18	30
2017	17 280	0,61	11 718	0,42	5 562	0,20	32
2018	17 548	0,63	11 705	0,42	5 843	0,21	33
2019	16 502	0,59	11 161	0,40	5 341	0,19	33

Zdroj : Odbor životného prostredia

Tabuľka č.2 Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov po vyčlenení biologicky rozložiteľných odpadov v tonách (2015 - 2019)

Zberový rok	Celkové množstvo	Skládkované množstvo	Separované množstvo	Percento separácie
2015	13 471	11 611	1 860	13,81
2016	13 725	11 687	2 038	14,85
2017	15 336	11 718	3 618	23,59
2018	15 614	11 705	3 909	25,04
2019	14 520	11 161	3 359	23,13

Zdroj : Odbor životného prostredia

Tabuľka č.3 Percentuálny podiel piatich základných triedených zložiek (papier, plasty, sklo, kovy a tetrapaky) z celkového množstva vyprodukovaných komunálnych odpadov v tonách (2015 - 2019)

Zberový rok	Celkové množstvo	Skládkované množstvo	Separované množstvo	Percento separácie
2015	13 351	11 611	1 740	13,03
2016	13 518	11 687	1 831	13,55
2017	15 105	11 718	3 387	22,42
2018	15 424	11 705	3 719	24,11
2019	14 128	11 161	2 967	21,00

Zdroj : Odbor životného prostredia

Tabuľka č.4 Množstvo odpadov v tonách rozčlenené podľa ich pôvodu (2015 - 2019)

Zberový rok/pôvod	2015	2016	2017	2018	2019
Domácnosti	4 848	4 833	4 744	4 781	4 743
Prevádzky	2 549	2 582	2 485	2 485	2 511
Zberné stredisko	2 799	2 987	3 157	2 858	2 231
Uličné nádoby	316	313	266	242	256
Čistenie ulíc	779	644	721	663	728
Biodpad z domácností	910	1 035	968	1 027	1 040
Odpad z cintorínov	192	196	194	180	167

Zdroj : Odbor životného prostredia

Tabuľka č.5 Množstvo vytriedených odpadov v tonách podľa komodít, údaje o odberateľoch (2015 - 2019)

Komodita	2015	2016	2017	2018	2019	Odberateľ
Papier	851,51	905,88	952,60	961,41	927,57	Marius Pedersen, a.s
Plasty	414,5	418,25	420,60	450,76	444,96	Marius Pedersen, a.s.
Sklo	422,65	452,16	461,29	449,66	431,70	Marius Pedersen, a.s.
Batérie, akumulátory	0,05	0	2,19	0,95	2,24	Bomat, s.r.o. Environment, s.r.o.
Žiarivky, farby	7,89	10,41	13,06	0,48	0,44	Bomat, s.r.o., Vyfako, s.r.o. Environment, s.r.o.
Oleje a tuky	1,88	3,29	3,67	1,83	2,16	Vyfako, s.r.o.
Elektroodpad	13,04	58,92	116,63	104,32	111,46	ASEKOL SK s.r.o. Bomat, s.r.o. Environment, s.r.o.
Kovy	20,30	21,91	1523,01	1823,00	1125,45	Marius Pedersen, a.s. Environment, s.r.o. Kovošrot Belica, s.r.o.
Pneumatiky	21,45	35,66	0	0	0	Vyfako, s.r.o., INPOS Slovakia s.r.o.
Tetrapakové obaly	31,10	33,22	29,77	34,51	37,10	Marius Pedersen, a.s.
Šatstvo, textil	68,74	93,67	90,36	77,54	95,40	TextilEco, a.s., Peter Kucharčík, EKOCHARITA SLOVENSKO SLOVENSKU o.z
Biodpad*	3600	2964	1944,07	1933,72	1982,22	Služby mesta Piešťany

Kuchynský odpad	6,70	4,59	4,50	4,23	4,21	Marius Pedersen, a.s.
Jedlé oleje a tuky	0,11	0	0,48	0,52	0,59	INTA, s.r.o.
Drevo iné ako uvedené v 200137					175,77	Marius Pedersen, a.s.
Spolu	5 460	5 002	5 562	5 843	5 341	

*vrátane odpadu z údržby mestskej zelene a bioodpadu z domácností
Zdroj : Odbor životného prostredia

Tabuľka č.6 Zberné stredisko – uloženie drobného stavebného odpadu, príjmy (v €) a množstvá v tonách za rok 2019

Zberový rok/pôvod	Príjmy	Množstvo
2015	0	0
2016	4 790,95	319,42
2017	3 987,77	265,85
2018	5 616,58	374,44
2019	5 621,37	374,76

Zdroj : Odbor životného prostredia

Náklady na zber, prepravu a zneškodnenie odpadov dosiahli v roku 2019 celkovú výšku **1 492 875 €**, čo znamená, že v porovnaní s rokom 2018 sa znížili o **1 211 245 €**.
Údaje uvádzame v tabuľkách č.7 a 8.

Tabuľka č.7 Náklady (v €) na zabezpečenie zberu, prepravy, zhodnotenia a zneškodnenia odpadov (2015 – 2019)

Zberový rok/ Náklady v €	2015	2016	2017	2018	2019
Celkové náklady	1 466 059	1 398 427	1 292 464	2 704 120	1 492 875
Zber a preprava odpadov	951 693	852 676	733 870	766 496	785 027
Zneškodnenie odpadov	443 176	446 097	446 645	436 818	447 995
Triedený zber odpadov*	35 693	35 520	38 285	33 213	30 197
Prevádzka Zberné stredisko**	20 032	21 244	21 928	32 382	28 105
Zberný dvor			9 245	0	2 968
Materiálové zabezpečenie odpadového hospodárstva***	15 465	20 210	41 952	1 429 834	198 583
Projektová dokumentácia Zberný dvor				5 377	
Projektová dokumentácia Kompostáreň		22 680	539	0	

*biologicky rozložiteľný odpad od občanov, kuchynský odpad mestskej zariadenia, nebezpečný odpad...

**vrátane mzdy, energie, materiál

***stanovištia zberných nádob, zberné nádoby...

Zdroj : Odbor životného prostredia

Tabuľka č.8 Rozčlenenie nákladov (v €) podľa jednotlivých služieb v OH (2015 - 2019)

Zberový rok/Pôvod odpadov	2015	2016	2017	2018	2019
Domácnosti	706 582	641 455	575 158	572 354	612 900
Prevádzky	369 995	342 329	300 473	318 784	323 124
Uličné nádoby	21 773	20 485	17 243	16 720	19 102
Nepovolené skládky	7 279	6 096	6 058	6 666	7 182
Biologicky rozložiteľný odpad (rodinné domy)	26 031	24 021	20 733	21 594	22 411
Čistenie ulíc	44 115	35 645	38 794	36 033	48 684
Veľkoobjemový odpad (prevádzka Zberné stredisko)	209 508	215 036	214 176	202 460	174 546
Biologicky rozložiteľný odpad (prevádzka Zberné stredisko)	36	1 145	79	27	83
Odpad z cintorínov	20 968	19 023	18 264	17 389	16 769
Odpad z firiem	14 613	13 321	11 475	10 564	7 905
Kuchynský odpad	1 910	1 584	1 903	2 136	2 040
Nebezpečný odpad + pneumatiky	6 095	9 915	10 643	8 744	5 746
Zneškodnenie odpadu CityLights				739	
Likvidácia pneumatík z nového Zberného dvora				1 337	
Zber VOO	1 657	3 026	2 768	3 253	1 284
Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií		1 212	1 033	0	
Drobný stavebný odpad				17 727	21 443
Prevádzka Zberné stredisko**	20 032	21 244	21 928	32 382	28 105
Zberný dvor			9 245	0	2 968
Materiálové zabezpečenie odpadového hospodárstva***	15 465	20 210	41 952	1 429 834	198 583
Projektová dokumentácia		22 680	539	5 377	

Zdroj : Odbor životného prostredia

Mesto Piešťany vynaložilo v roku 2019 na zabezpečenie služieb v odpadovom hospodárstve finančné prostriedky vo výške **1 492 875 €**, pričom príjem za poplatkov za komunálne odpady bol vo výške **1 412 221 €**.

Údaje uvádza tabuľka č.9.

Problematika výberu poplatkov za komunálne odpady, rovnako aj výpočet výšky poplatkov je v kompetencii finančného odboru.

Tabuľka č.9 Výška príjmov a nedoplatkov (v €) za komunálne odpady (2015 - 2019)

Rok	Predpis FO (v €)	Predpis PO (v €)	Nedoplatok (v €)	Príjmy (v €)
2015	706 378	766 464	86 552	1 386 290
2016	700 372	737 643	66 279	1 371 736
2017	704 460	742 602	79 459	1 367 603
2018	703 036	738 246	56 172	1 385 110
2019	701 563	758 843	48 185	1 412 221

4. Aktivity v odpadovom hospodárstve za rok 2019

- rozšírenie systému separovaného zberu biologicky rozložiteľných odpadov v rodinných domoch rozmiestnením cca 94 ks špeciálnych zberných nádob o objeme 120 l, 240 l
- propagácia separovaného zberu pre obyvateľov – oznamy v miestnej tlači, na webovej stránke mesta
- aktívna účasť na konferenciách a seminároch
- organizácia pravidelného zberu odpadov z verejných priestranstiev mesta v rámci Dňa Zeme aj v spolupráci so žiakmi základných škôl a občianskymi združeniami
- organizácia jarného čistenia brehov vodných tokov (Váh, Dubová) a vodnej nádrže Sĺňava v spolupráci s OZ Sĺňava Piešťany, občanmi a žiakmi stredných škôl (počas písomných maturít)
- pravidelné odstraňovanie nepovolených skládok odpadov zo stanovišť zberných nádob na sídliskách
- bezplatný jarný a jesenný zber veľkoobjemového odpadu a elektroodpadov od občanov v troch lokalitách na území mesta
- ukončenie výstavby a kolaudácia nového zberného dvora.

5. Ciele v odpadovom hospodárstve v roku 2020

- osвета a vzdelávanie obyvateľov mesta Piešťany formou letákov, oznamov, brožúr
- osвета a vzdelávanie detí v materských, základných školách formou výučbových materiálov s tematikou separovaného zberu
- vybudovanie ďalších stanovišť zberných nádob na odpad
- výzvy v tlači a osвета prostredníctvom miestnych médií na správne nakladanie so stavebným odpadom (povinnosti ukladania stavebného odpadu na riadené skládky a predchádzanie vzniku nepovolených skládok odpadov)
- organizácia zberu odpadu v rámci Dňa Zeme
- bezplatný jarný a jesenný zber veľkoobjemového odpadu a elektroodpadu od občanov

- dobudovanie kompostárne mesta Piešťany
- príprava na vybudovanie stanovišť polopodzemných kontajnerov (štúdiá v lokalite sídliska JUH, Vážska, K Lodenici).